

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNIT**

Janette Šandorová

Stredné Slovensko

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: <Mgr. Janette Šandorová>
Kontakt na autora UZ: <ZŠ s MŠ Važec, Školská339,
03261 Važec,
zs.vazec@stonline.sk >

Názov: <**Stredné Slovensko**>
Rok vytvorenia: <2014>
**Oponentský posudok
vypracoval:** <Mgr. Agata Ilavská>
ISBN 978-80-565-0962-3

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

I. Túry po Strednom Slovensku.....	1
II. Prever si svoje vedomosti.....	12
III. Správne odpovede.....	20
IV. Zoznam použitej literatúry.....	24

Stredné Slovensko je centrálna časť Slovenska. Tvoria ho regióny: Liptov, Turiec, Orava, Kysuce, Gemer, Novohrad, Zvolen a Hont. Stredné Slovensko je rozdelené na Žilinský a Banskobystrický kraj. Medzi najväčšie mestá patrí Žilina, Martin, Ružomberok, Liptovský Mikuláš, Dolný Kubín, Banská Bystrica, Zvolen, Lučenec, Rožňava, Rimavská Sobota.

1. Túry po Strednom Slovensku

Podme sa spolu prejsť po zaujímavých miestach Stredného Slovenska

Čičmany

Obec je známa starobyľou a unikátnou architektúrou - maľovanými zrubovými drevenicami. Pre ich záchranu bola dolná časť obce v roku 1977 vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry. Obec je zaujímavá aj ľudovým krojom a výšivkami s geometrickou ornamentikou.

Hrad Strečno

Majestátna hradná pevnosť, hrad Strečno, sa týči na skale nad riekou Váh. V dávnej minulosti bol hrad Strečno považovaný za najbezpečnejšiu pevnosť kraja. Jeho založenie sa pripisuje „pánovi Váhu a Tatier“ Matúšovi Čákovi. Návštevníkov priťahuje objavením mumifikovaných pozostatkov neporušeného tela hradnej pani Žofie Bosniakovej z roku 1689. Jej mumifikované telesné pozostatky dnes možno navštíviť v neďalekom kostole v Tepličke nad Váhom. Z hradnej skaly a z chodníka nad hradom je krásny výhľad na Strečniansky priesmyk, Domašínsky meander a na veľkú časť Žilinskej kotliny.

V roku 1994 sa na hrade Strečno točil americký film Dračie srdce.

Kaštieľ Blatnica

Kaštieľ Blatnica je síce malý, ale architektonicky prítlačlivý neskorobarokový kaštieľ. Sídlí v ňom Múzeum Karola Plícku s fotografiami starého Slovenska. Od tohto klasika krajinárskej a portrétnej fotografie, ktorý svoje dielo zasvätil dokumentovaniu slovenskej ľudovej kultúry.

Rajecké Teplice

Rajecké Teplice sú mesto ležiace v Žilinskom kraji. Prírodné termálne liečebné kúpele v tomto meste patria medzi najznámejšie a najpríťažlivejšie na Slovensku.

Liptovská Mara

Nechajte sa zlákať najväčšou vodnou nádržou na Slovensku. Liptovská Mara a jej okolie Vám ponúkajú skvelé možnosti na prechádzky a výlety pešo alebo na bicykli, či Múzeum liptovskej dediny v Pribyline, ktoré ponúka kultúrno-historické pamiatky zaplavené pri stavbe nádrže.

V blízkosti si môžete prezrieť Havránok - archeologickú lokalitu nad priehradným múrom Liptovskej Mary .

Liptovský Mikuláš

Prvá písomná zmienka o meste je z roku 1286. Mesto nesie názov po svojom patrónovi svätom Mikulášovi. Mesto vtedy tvoril len rímskokatolícky kostol a pár domov okolo neho. V prvej polovici 14. storočia mal Liptovský Mikuláš významné obchodné postavenie, od roku 1424 mal výsadu organizovať trhy dvakrát ročne. Od roku 1677, kedy sa mesto stalo aj sídlom okresu, bol sídlom Liptovskej stolice, neskôr župy. V meste zasadali okresné stretnutia a súdy. V roku 1713 tu bol odsúdený a popravený legendárny slovenský zbojník Juraj Jánošík.

Martin

Mesto bolo už v minulosti známe hlavne ako centrum národného a kultúrneho života na Slovensku. Nachádza sa tu Národný cintorín, na ktorom sú pochované známe osobnosti Slovenska. Oddych možno nájsť v malom, no prekrásnom historickom centre či aktívne stráviť čas v múzeách či Turčianskej galérii.

Martin leží v Turčianskej kotline na rieke Turiec, pod výbežkami Malej Fatry. Je to historické centrum Turca a okresné mesto.

Múzeum slovenskej dediny

Múzeum slovenskej dediny je najväčšou národopisnou expozíciou v prírode na Slovensku. Expozícia tohto múzea podáva obraz tradičného bývania a spôsobu života obyvateľov v oblasti severozápadného Slovenska z obdobia druhej polovice 19. stor. a prvej polovice 20. storočia. V areáli múzea sa nateraz nachádza viac ako 130 objektov obytného, hospodárskeho, technického, spoločenského a sakrálneho charakteru.

Prosiecka dolina

Prosiecka dolina je krasová dolina nachádzajúca sa v Chočských vrchoch, ktoré pretína od severu na juh. Jej celková dĺžka je 3,5 km. Začína na horských lúčkach Svoradu a vyúsťuje v blízkosti podhorskej obce Prosiek. Zároveň je súčasťou rovnomennej národnej prírodnej rezervácie.

Nízke Tatry

Nízke Tatry sú turisticky veľmi obľúbeným miestom. Okolité kopce ponúkajú možnosti na náročnejšiu turistiku. Najvyššie a najznámejšie vrcholy tohto pohoria - Ďumbier (2043 m), Chopok (2024 m) a Kráľova hoľa (1948 m) sú jedinečné svojím nádherným výhľadom na hory a údolia Slovenska. Kamenná chata je tretia najvyššie postavená turistická chata na Slovensku a nachádza sa vo výške 2000 metrov nad morom, priamo pod Chopkom.

Oravský hrad

Oravský hrad je vybudovaný na vysokej skale nad okolitou krajinou a jeho vznik potvrdzuje listina z roku 1241. Počas storočí prešiel Oravský hrad rukami mnohých majiteľov, až nakoniec v roku 1800 vyhorel. Oravský hrad je jedným z najpríťažlivejších hradov na Slovensku. Má tri vstupné brány s tunelom, pod ktorým sa nachádza spleť sprístupnených podzemných chodieb. Obľúbené sú jeho nočné strašidelné prehliadky a rôzne divadelné predstavenia. V priestoroch hradu sídli Oravské múzeum s archeologickými, prírodovednými, etnografickými či historickými expozíciami.

Zaujímavosti:

- Na hrade bola nakrúcaná prvá čiernobiela verzia filmu Dracula z roku 1922. Ďalej sa tu točili filmy ako Kráľ drozdia brada, Princezná a žobrák, Sokoliar Tomáš.

- Na strednom hrade sa nachádza hradná studňa, ktorej pôvodná hĺbka bola 90 metrov. Studňu dal vyhlbiť František Turzo v polovici 16. storočia.

Vlkolínec

Vlkolínec je unikátnou a najzachovalejšou rezerváciou ľudovej architektúry Slovenska. Čisto drevená obec Vlkolínec je zapísaná do zoznamu Svetového prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO. Ako jediná nie je narušená novou výstavbou a nachádza sa v nej 45 pôvodných stavieb ľudovej architektúry a dominantná drevená zvonica.

Žilina

Najväčším mestom a skutočnou metropolou Stredného Slovenska je Žilina. V roku 1990 sa Žilina po rekonštrukcii historického jadra zaradila k najkrajšie zrenovovaným mestám na Slovensku. Pamiatky v centre patria do mestskej pamiatkovej rezervácie. Dominantou mesta Žilina je barokový kostol sv. Pavla Apoštola a kláštor jezuitov z polovice 18. storočia. Najstaršou zachovanou pamiatkou je kostol sv. Štefana v mestskej časti Rudiny. Mimoriadne cenná je hlavne jeho vnútorná výzdoba. V Považskej galérii umenia môžete obdivovať starodávne drotárske remeslo. Táto expozícia je jedinou svojho druhu na svete.

Šútovský vodopád

Je to najvyšší vodopád v Malej Fatre a má celkovú výšku 38 metrov. Vznikol následkom vyzdvihnutia pohoria a poklesu Turčianskej kotliny. Šútovský vodopád je napájaný vodami Šútovského potoka, ktorý pramení v zaujímavom skalnom útvere Mojžišove pramene. Priamo nad vodopádom má potok šírku 2,5 metra.

Súľovské skaly a Gotická brána

Ak máte radi aktívny oddych, náučný turistický chodník na Súľovské skaly sú tým pravým pre mierne náročnú turistiku. Je to najzaujímavejšia časť Súľovských skál v oblasti hradu Súľov.

Banská Bystrica

Jedným z prvých miest, ktoré boli na Slovensku vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu je Banská Bystrica. Jej história sa datuje od čias ťažby zlata a meď v tejto oblasti. Jadro mesta Banská Bystrica je historickým dedičstvom a hradná oblasť bola vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku.

Milovníci turistiky nájdu v okolí vyše 500 kilometrov turistických značených trás. Vďaka ich vysokej úrovni patrí Banská Bystrica k najlepšie vyznačeným oblastiam pre potreby turizmu na Slovensku.

Banská Štiavnica

Patrí medzi historicky a turisticky veľmi obľúbené mesto. Ťažba a spracovanie kovov, predovšetkým zlata a striebra, v tomto starom banskom meste, siaha až do doby bronzovej. Z 13. storočia pochádza opevnenie a mestský erb, ktorý je najstarším zachovaným erbom na Slovensku. Už pri príchode do Banskej Štiavnice vás upúta dominanta mesta - Nový zámok. Kúsok od mesta Banská Štiavnica sa nachádza skanzen

v pôvodnej časti šachty Ondrej a štóly Bartolomej. Banská Štiavnica bola vyhlásená za mestskú pamiatkovú rezerváciu a od roku 1993 je na zozname UNESCO.

Nový zámok v Banskej Štiavnici bol postavený v rokoch 1564 až 1571 na Dievčenskom vrchu. Nový zámok bol jednou zo strážnych veží, ktoré chránili mesto pred vpádom Turkov. Pevnosť bola niekoľkokrát rekonštruovaná, ale dodnes si zachovala šesť podlaží a množstvo nárožných bášť a strieľní. V budove Nového zámku nájdeme expozíciu protitureckých vojen na Slovensku. Z najvyššieho poschodia Nového zámku budete mať nádherný výhľad na mesto.

Kremnica

Kremnica je starobylé banícke mesto s historickým mestským hradným komplexom v centre. Nachádza sa v ňom 6 expozícií kremnického Múzea mincí a medailí. Uprostred námestia stojí Kostol sv. Kataríny. Jeho pýchou je vzácny organ. V Kremnici sídli Štátna mincovňa, ktorá je najstaršia na svete. Mestský hrad Kremnica je chránený opevnením, na ktoré sa napájajú mestské hradby, ktoré možno zaradiť medzi najzachovalejšie na Slovensku.

Zvolen

Mesto Zvolen bolo sídlom uhorských kráľov a jeho budovy sú pretkané históriou. Nachádzajú sa tu dve mohutné kráľovské sídla – Pustý hrad a Zvolenský zámok, v ktorom má sídlo Slovenská národná galéria.

Pustý hrad je najväčším hradom v Európe s rozlohou 7,6 hektára. Neďaleko neho stojí pancierový vlak, ktorý pripomína históriu Slovenského národného povstania. Okolie mesta Zvolen je rovnako centrom oddychu aj aktívneho športu s možnosťou relaxácie v blízkych kúpeľoch Sliach a Kováčová.

II. Prever si svoje vedomosti

1. Hrad na obrázku je:

- A, Zvolenský zámok
- B, Budatínsky hrad
- C, Hrad Krásna Hôrka

2. Mlyny Oblazy nájdeme:

A, v Blatnickej doline

B, v Prosieckej doline

C, v Štiavnických vrchoch

3. Správne pospájaj mesto s erbom

Rajecké Teplice, Martin, Žilina, Zvolen, Banská Bystrica, Liptovský Mikuláš

4. Na internete si zisti, či je táto veta pravdivá:

Obec Čičmany je najjužnejšia a zároveň aj najvyššie položená obec žilinského okresu.

Áno / Nie

5. Zisti si , v ktorých mesiacoch je hrad Strečno otvorený pre verejnosť

.....

6. Národný umelec profesor Karol Plicka (pôvodným menom Karel Plicka) bol významný slovenský a český výtvarník, fotograf, filmový režisér, kameraman, folklorista a hudobný vedec, patril medzi zakladateľov Akadémie múzických umení v Prahe.

Ako sa volá najznámejší film Karola Plicku?

.....

7. V ktorom storočí sa začalo s kúpeľníctvom v Rajeckých Tepliciach?

.....

8. Múzeum liptovskej dediny sa výrazne odlišuje od ostatných múzeí v prírode predovšetkým formou zástavby a skladbou objektov. Vieš, ktorý film tu natáčal Juraj Jakubisko?

A, Perinbaba

B, Tisícročná včela

C, Bathory

9. Aká rieka preteká cez mesto Martin?

.....

10. Vieš, že...

označenie pohoria zaviedol slovenský geológ Dionýz Štúr v roku 1860, pôvodne ako Nižné Tatry. Neskôr tento názov Ján Hunfalvy nesprávne preložil do maďarčiny ako Nízke Tatry. Toto znenie sa používa dodnes.

11. Zisti, či má Oravský zámok svoje strašidlo a napíš o ňom viac informácií.

.....
.....
.....
.....

12. Pokús sa zistiť, podľa čoho dostal Vlkolíneec svoje pomenovanie

.....

13. Prvá písomná zmienka o meste Žiline bola v roku.....

14. Šútovské vodopády sa nachádzajú v pohorí:

A, Malá Fatra

B, Veľká Fatra

C, Slovenské rudohorie

15. Mesto Banská Bystrica je známe aj ako:

- A, mesto pod Urpínom
- B, mesto pod Poľanou
- C, stovežaté mesto

16. Je mesto Banská Štiavnica zapísané do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO?

- A, áno
- B, nie

17. Už od 10. storočia sa v meste Kremnica a jeho okolí ťažilo:

- A, diamanty
- B, zlato a striebro
- C, hnedé uhlie

18. V ktorom meste sídli Mincovňa:

- A, Hliník nad Hronom
- B, Zlaté Moravce
- C, Kremnica

19. Športovci na zimných olympijských hrách v Soči mali na sebe oblečenie, ktoré nieslo prvky ľudovej architektúry:

- A, Východnej
- B, Čičmian
- C, Detvy

20. Podľa ponúknutých indícií uhádni, o ktoré mesto ide:

A, - je okresným mestom Žilinského kraja

- v meste sa nachádza celulózo-papierenská fabrika
- nachádza sa tu Galéria Ľudovíta Fullu

.....

B, - je obec na Slovensku v okrese Martin

- bolo tu založené jedno z prvých troch slovenských gymnázií na Slovensku
- mestečko je rodiskom Alexandra Moyzesa - skladateľa, pedagóga a organizátora hudobného života

.....

C, - je kúpeľné mesto v okrese Zvolen

- mestečko je známe aj novozrekonštruovaným medzinárodným civilným a vojenským letiskom

- neďaleko od mesta sa nachádzalo letisko Tri Duby

.....

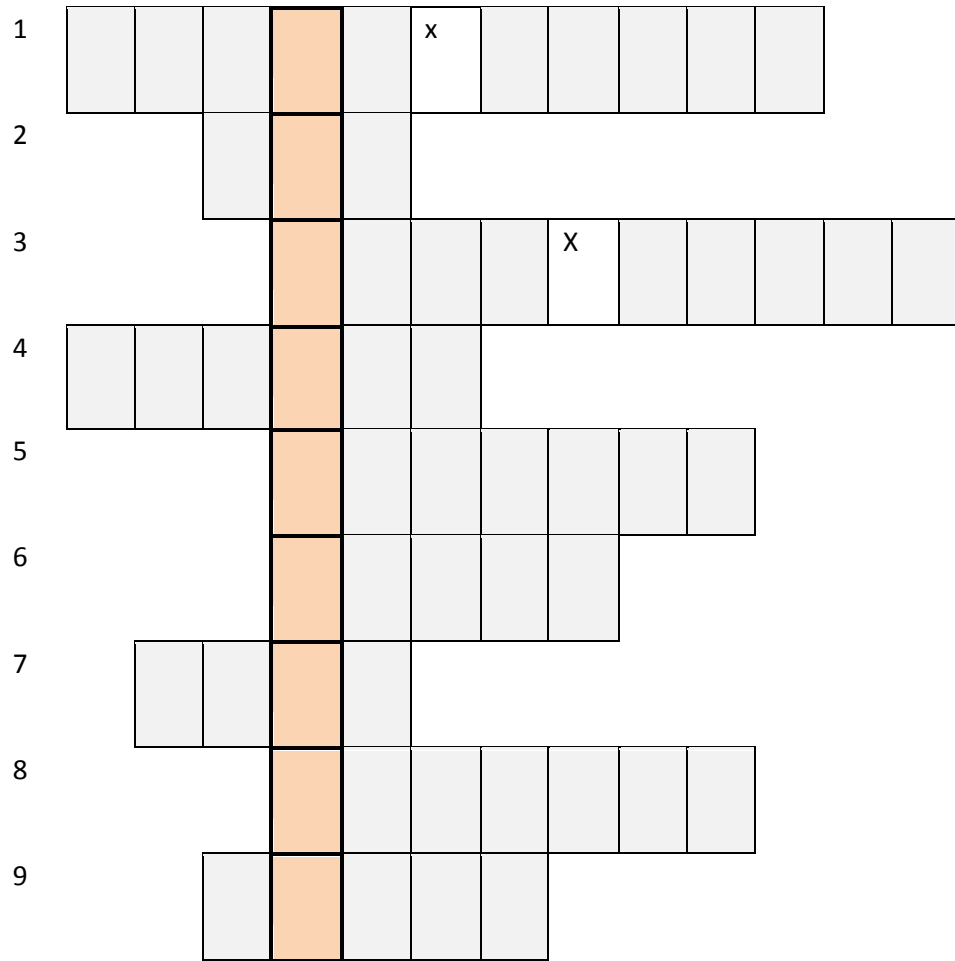
21. V osemsmierovke vyhľadaj okresy Banskobystrického kraja:

BREZNO, DETVA, KRUPINA, LUČENEC, POLTÁR, REVÚCA, VEĽKÝ KRTÍŠ,
ZVOLEN, ŽARNOVICA

R	S	H	B	R	E	Z	N	O	E	K
G	E	J	U	E	X	G	L	B	R	R
N	Z	V	O	L	E	N	P	H	T	U
H	X	K	Ú	W	R	Á	T	L	O	P
N	Z	L	Y	C	A	K	E	L	Y	I
M	A	P	T	Q	A	R	Q	A	I	N
B	D	O	R	Z	V	E	W	M	O	A
L	U	Č	E	N	E	C	N	J	P	K
V	F	Ž	A	R	N	O	V	I	C	A
C	G	I	D	E	T	V	A	B	L	J
V	E	Ľ	K	Ý	K	R	T	Í	Š	H

22. Vylúšti tajničku a dozvieš sa názov mesta ležiaceho na brehu vodnej nádrže Oravská priehrada:

1. názov mesta, v ktorom sa narodil Pavol Országh Hviezdoslav
2. najdlhšia rieka Slovenska
3. po Vysokých Tatrách, Nízkych Tatrách a Oravských Beskydách je štvrtým najvyšším pohorím
4. čím sú známe Turčianske Teplice
5. goralská obec na Slovensku v okrese Čadca ležiaca na hranici s Poľskom
- 6 – obec, v ktorej sa narodil spisovateľ Jozef Gregor Tajovský
- 7- druhá najdlhšia rieka Slovenska
- 8- každý rok sa v tejto obci konajú folklórne slávnosti
- 9- tretí najvyšší vrchol Nízkych Tatier

III. Správne odpovede

1. A

2. B

3.

Rajecké Teplice

Martin

Žilina

Zvolen

Banská Bystrica

Liptovský Mikuláš

4. áno

5. Hrad Strečno je pre verejnosť prístupný od marca do novembra.

6. Zem spieva

7. v 14. storočie

8. C

9. Turiec

11. Na Oravskom hrade strašidiel vraj videli niekoľko. Jednou z nich bola Čierna pani alebo Alžbeta Czoborová. Alžbeta bola manželkou jedného z najvýznamnejších majiteľov hradu v jeho histórii, Juraja Thurza. Bol to veľmi zaneprázdnený človek, pretože zastával množstvo významných funkcií na uhorskom kráľovskom dvore. Tou najvýznamnejšou bola hodnosť palatína, čiže priameho zástupcu kráľa. Pre množstvo povinností Juraj nebol často doma. Všetky povinnosti tak zastávala jeho druhá manželka Alžbeta. Czoborová sa starala aj o Oravský hrad a traduje sa, že bola veľmi prísna a mala veľmi vysoké nároky na poddaných. Ako hovorí legenda, Alžbeta sa sama prekliala a v hneve prisľúbila, že bude kontrolovať všetkých do svojej smrti, ba aj po nej. Bolo to vraj päť rokov pred jej smrťou a už vtedy mala po hrade chodiť ako bez duše. Po jej smrti ju môžeme stretnúť v jednej časti hradu, v paláci Thurzovcov, kde kontroluje, či je všetko tak, ako má byť. Podľa legendy schádza zo svojho posmrtného portrétu v kaplnke a tí, ktorí ju videli, hovoria, že vyzerá presne tak, ako je tam zobrazená. Má oblečené čierne šaty, biely čepiec a biele rukavičky. Iba tvár a nohy jej nevidno. Hovorí sa, že keď na stratených fragmentoch písmen z rakiev hradnej kaplnky svieti E, vtedy je Alžbeta na kontrole.

12. Jedna z povestí hovorí, že názov obce Vlkolínce je odvodený od výskytu vlkov v tejto lokalite.

13. Prvá písomná zmienka o Žiline – terra de Selinan – územie Žilina, alebo Žiliňany je z roku 1208.

14. A

15. A

16. A

17. B

18. C

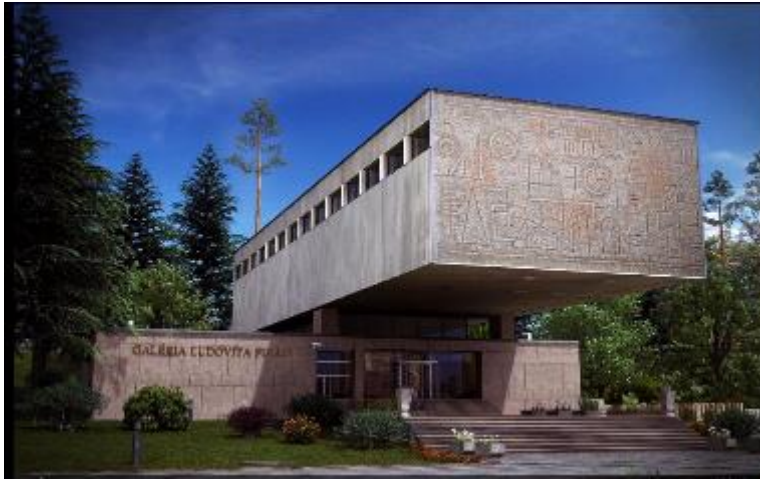
19. B

20. A – Ružomberok

Kostol sv. Ondreja v Ružomberku

Ľudovít Fulla (* 27. február 1902, Ružomberok – † 21. apríl 1980, Bratislava) bol slovenský maliar, grafik, ilustrátor, scénograf a výtvarný pedagóg. Je považovaný za jedného zo zakladateľov moderného maliarstva a grafiky na Slovensku.

20. B – Kláštor pod Znievom

Kláštor a kostol Panny Márie

1. slovenské katolícke patronátne
gymnázium

20. C - Sliač

Kúpele Sliač

Letisko Sliač

22. 1- VYŠNÝ KUBÍN, 2- VÁH, 3- MALÁ FATRA, 4- KÚPELE, 5- SKALITÉ, 6-
TAJOV, 7- HRON, 8- VÝCHODNÁ, 9- CHOPOK

Vylúštenie tajničky: NÁMESTOVO

IV. Použité zdroje:

<http://www.visitslovakia.com/slovensko-slovensko/>

<http://www.webjournal.sk/clanok/1522/som-duch-oravskeho-hradu-tesi-ma-i-cast>

<http://www.vlkolinec.sk/vsk/menu/historia>

<http://www.zilina.sk/chronologia-vyvoja-mesta-zilina/>

<http://terchova.info/atrakcie/sutovsky-vodopad/>

<http://www.banskabystrica.sk/informacie-o-meste.phtml?id3=14482>

http://sk.wikipedia.org/wiki/Banská_Štiavnica

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Kremnica>

<http://www.olympic.sk/fotogaleria/fotogaleria--/olympijske-hry---/zimne-olympijske-hry-/soci-2014/fashion-show/fotogaleria--predstavenie-oblecenia-olympionikov-pre-zoh-v-soci-2014>

https://www.google.sk/search?q=ru%C5%BEomberok&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=ox53U_vL OPSu7AatkoCQAg&sqj=2&ved=0CAcQ_AUoAg&biw=1366&bih=620#imgdii=

https://www.google.sk/search?biw=1366&bih=620&tbm=isch&sa=1&q=ru%C5%BEomberok+galeria+ludovita+fullu&oq=ru%C5%BEomberok+galeria+ludovita+fullu&gs_l=img.3...173653.183665.0.184201.23.23.0.0.0.192.2383.17j6.23.0....0...1c.1.43.img..20.3.424.g0evPnEtP_Y#facrc=&imgdii=&imgrc=F45KDji2pwZjMM%253A%3BNo-wVh8JEmGksM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.3dstudio.cz%252Fimage%252F4-big-budha-galeria-%2525C4%2525BDudovita-fullu-ruzomberok-slovakia.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.3dstudio.cz%252Fgalerie%252Fbudha-galeria-%2525C4%2525BDudovita-fullu-ruzomberok-slovakia.html%3B1235%3B801

http://sk.wikipedia.org/wiki/Ludovít_Fulla

<http://www.obecklaster.sk/1-slovenske-katolicke-patronatne-gymnazium.phtml?id3=35718>

https://www.google.sk/search?biw=1366&bih=620&tbm=isch&sa=1&q=slia%C4%8D+letisko&oq=slia c+let&gs_l=img.1.0.0i24l4.6630.8106.0.10610.4.4.0.0.0.133.457.0j4.4.0....0...1c.1.43.img..0.4.423.0 xntfUikKxg#imgdii=

<http://www.obeccimany.sk/>

http://www.strecno.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=36&Itemid=56

<http://sk.wikipedia.org/wiki/Blatnica>

[http://sk.wikipedia.org/wiki/Liptovská_Mara_\(priehrada\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Liptovská_Mara_(priehrada))

[http://sk.wikipedia.org/wiki/Martin_\(mesto_na_Slovensku\)](http://sk.wikipedia.org/wiki/Martin_(mesto_na_Slovensku))

<http://www.liptovskemuzeum.sk/expozicie/muzeum-liptovskej-dediny-pribylina/>

http://sk.wikipedia.org/wiki/Prosiecka_dolina

<http://www.sliac.sk/>